

Daroviti učenici

prof. dr. sc. Majda Rijavec

Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Darovitost je svojevrsan sklop osobina koje omogućuju pojedincu da dosljedno postiže izrazito nadprosječan uradak u jednom ili više područja ljudske djelatnosti. Darovita djeca su ona kod kojih se zbog njihovih izuzetnih sposobnosti mogu očekivati visoka postignuća, a identificirana su od strane stručnjaka. Ona zahtijevaju obrazovne programe različite od onih koje škole nude, kako bi realizirali svoje potencijale za vlastitu dobrobit i dobrobit zajednice. Takve kriterije zadovoljava 3 do 5 % školske populacije.

Darovita djeca imaju posebne odgojno-obrazovne potrebe koje uključuju potrebu za druženjem s vršnjacima iste kronološke dobi, za druženjem s vršnjacima sličnih visoko razvijenih sposobnosti, za radom u obogaćenim i proširenim odgojno-obrazovnim programima, za nezavisnošću u učenju, za izazovima u kojima se može doživjeti i povremeni neuspjeh te za sudjelovanjem u širokim programima kojima se potiče njihov cjelokupni razvoj. Umjereno darovita djeca se ne razlikuju od ostale po svom psihološkom i tjelesnom zdravlju, dok izrazito darovita mogu imati problema posebno kod socijalnog uklapanja.

Darovite učenike potrebno je identificirati što ranije, jer inače postoji opasnost da neće biti prepoznati i da njihove potrebe neće biti zadovoljene a potencijali će ostati neiskorišteni. Rana identifikacija može spriječiti neuspjeh darovite djece i pomoći učiteljima da pruže djetetu odgovarajuća iskustva i potaknu djetetovu motivaciju.

Najčešće prepoznamo one učenike koji su već manifestirali svoju darovitost bilo kroz izuzetno školsko postignuće bilo kroz specifične talente. No, prema statistici, više od 50% učenika sa natprosječnim sposobnostima ne prolaze dobro u školi, tako da je u školama više neidentificirane nego prepoznate darovite djece. Najčešće ne budu prepoznata darovita djeca s teškoćama, niskim školskim postignućem, djeca iz obitelji s niskim socio-ekonomskim statusom i skromnijim

roditeljskim ambicijama, djeca migranata, djeca s niskom motivacijom za rad te djevojčice u području matematike i prirodnih znanosti.

Darovitoj djeci treba omogućiti da uče na način koji ima najviše odgovara, pouka mora uključivati vještine kao što su kreativno i kritičko mišljenje, te složene metode rješavanja problema i donošenja odluka. Treba izbjegavati izravno poučavanje u korist rada na projektima, rada u malim grupama i rada s mentorom.